

عنوان مقاله:

تخلص در شعر فارسی و عربی (بررسی تطبیقی نام های شعری در نزد شاعران فارسی زبان و عرب)

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 4، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

ابراهیم خدایار - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت مدرس

یحیی عبید صالح عبید - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

یکی از ویژگی‌های اصلی شعر فارسی، تخلص شعری است. این موضوع دست‌کم تا پایان عصر مشروطه، دغدغه ذهنی بخش گسترده‌ای از شاعران محیط‌های فارسی‌زبان در مشرق زمین بوده و از طریق شعر فارسی در میان دیگر ملل مسلمان نیز رواج یافته است. تخلص، بدان گونه که در میان ایرانیان گسترش داشته، در میان عرب شهرت نیافته است و با نام لقب شعری در نزد آنان شناخته شده و از این راه بر میراث شعری شاعران عربی تاثیر گذاشته است. مقاله حاضر با روش توصیفی-تحلیلی به مقایسه نام‌های شعری شاعران فارسی‌زبان و عرب ذیل «تخلص و القاب شاعرانه» در شعر فارسی و عربی پرداخته، ویژگی‌های آن را در دو فرهنگ بررسی کرده است. سوال اصلی پژوهش این است که «نام‌های شعری شاعران فارسی زبان و عرب از لحاظ نوع نام، جایگاه و اهمیت آن تا چه حدی با یکدیگر شباهت و تفاوت دارند؟» نتیجه پژوهش نشان داد تخلص به دلیل گسترش شگفت‌انگیز آن در شعر فارسی، در شعر عربی نیز تاثیر گذاشته است. در کنار عوامل موثر، در گزینش نام‌های شعری اعم از تخلص، لقب و نام مستعار، گاه عوامل بیرونی مانند حوادث، ممدوحان، ولی نعمتان و اوضاع اقلیمی جامعه و گاه عوامل درونی مانند عقاید باطنی شعرا موثر بوده اند

کلمات کلیدی:

تخلص، لقب، نام‌های شعری، نام مستعار، شعر فارسی و عربی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208120>

